

Näytteenotto- ja lähetysohjeet Tornionjoen lohien tautitutkimuksiin

Tornionjoen kalakuolemien taustalla olevia syitä on tutkittu jo useiden vuosien ajan. Ruokavirasto tarvitsee lisänäytteitä erityisesti lohista, joissa ilmenee tautioireita, mutta ei vielä voimakasta vesihometartuntaa. Kuolleet kalat ovat usein niin pilaantuneita, ettei niistä ole apua kuolinsyyn selvityksessä. Kuolleet kalat kannattaa kuitenkin raportoida tänne: rapporter.afisk.sva.se (suomeksi tai ruotsiksi). Jo kuolleet kalat tulisi haudata maahan.

Ole aina yhteydessä Ruokavirastoon ennen kuin tuot tai lähetät kaloja tutkittavaksi.

Vesihomeisessa kalassa on ihomuutoksia: rihmamaista kasvustoa tai vaaleita pilkkuja tai laikkuja kalan ihossa, evissä ja/tai kiduksissa. Sairaat ja poikkeavat saaliskalat: Paras näyte on **kokonainen**, mahdollisimman tuore kala. Mikäli näytettä ei voida tuoda tai lähettää heti, se pitää säilyttää kylmässä (ei pakkasessa).

Hyvä lähetyspakkaus on esimerkiksi styrox-laatikko. Älä kääri kaloja suoraan muoviin tai muovipussiin! Muovi hautoo ja näyte pilaantuu nopeasti tutkimuskelvottomaksi.

Ensin jäädytys (1 - 5 astetta), **ei pakastusta!** Pakkaukseen pakataan mukaan kylmävaraajat tai muovipussissa olevaa jäätä, jos sitä on saatavilla. Kala kiedotaan märkään voipaperiin. Tämän jälkeen näytteen voi panna muovipussiin.

Kookkaista näytekaloista voi katkaista peräaukon takaa pyrstön pois pakkaamisen helpottamiseksi. Pyrstö pakataan erikseen, jos siinä on ihomuutoksia.

Pakkaa mukaan huolellisesti täytetty [luonnonvaraisten kalojen lähete](#) erilliseen muovipussiin suljettuna.

Lähtettäminen

Kaikista lähetyksistä tulee ilmoittaa etukäteen Oulun Ruokaviraston tutkijoille, puhelin 050 477 8646 tai puhelin 050 462 7093 (hanna.kinnula@ruokavirasto.fi).

Näytteen voi tuoda Ruokavirastoon myös itse, olemme paikalla arkisin klo 8.00–16.15. Käyntiosoite: Ruokavirasto Oulu, Elektriikkatie 5, 90590 Oulu.

Ruokavirasto vastaa kuljetuskuluista, mikäli lähetyksestä on sovittu etukäteen.

Jokainen näytteen toimittanut saa tutkimusvastauksen postitse tai sähköpostilla. Tutkimus on maksuton. Kiitos kun osallistut Itämeren lohien terveystilanteen selvittämiseen!